

TÁNC ÉS MOZGÁS

A zene, a mozgás, az énekes játék a gyermeki lét egyik legfőbb öröme lehetne, ha az alapfokú ismereteket az anyanyelvi oktatással egyidejűleg sajátítanák el az alsó osztályokban. Aki kisiskolás korban megízleli a közös dal és játék boldogságát, megőrzi ezt a kedvet a későbbiekben is és nem zárkózik el attól, ami népi és nemzeti, e szavak legnemesebb értelmében.”

Neuwirt Annamária

A tánc tanítása komplex művészetpedagógiai tevékenység, amely által a tanuló sajátos kifejezőeszköz birtokába jut, kiegészítve a nyelvi, a zenei és a vizuális kifejezőeszközök táráát. A tánc a mozgást a művészetek oldaláról ismerteti meg a tanulóval, értékesen kiegészítve a testnevelés órákon történő mozgásfejlesztést. A tánc tanítása a testnevelés órák keretében is történhet, megfelelő képesítésű pedagógus vezetésével.

A tánc és a zene elválaszthatatlan kapcsolatából adódóan a tánc tanítása különleges zenei élményt is nyújt: a tanuló a mozgás által egész testében érzékeli a kísérő zenét, a zene aktív befogadjává válik. A néptánc tanítása során a tanuló számos olyan népdalt ismer meg, amely kiegészíti az ének-zene órán tanult dalok táráát, mozgással összhangban énekel, a hangszeres dallamokat is közelebb érzi magához a táncolás által, a népzene így eredeti funkciójában éli át. Az ének-zene órán is alkalom nyílik arra, hogy az éneklést vagy zenehallgatást mozgással kapcsolják össze megfelelő képesítésű pedagógus vezetésével.

A néptánc tanítása hatékonyan járul hozzá a magyarságtudat erősítéséhez, ugyanakkor közvetlen tapasztalat és élmény által teszi fogékonnyá a tanulót a szomszéd – esetleg távolabbi – népek hagyományai, kultúrája iránt. Néptánc és népzene hagyományunk egy évezred európai műveltségének lenyomatát őrzi, ezért megismerése nemcsak a Kárpát-medencében élő más népek kultúrája iránt teszi fogékonnyá a tanulót, hanem európai művelődéstörténeti összefüggések megértéséhez is hozzásegíti. A nemzetiségi iskolákban a néptánc tanítás az identitás őrzésének egyik alapvető eszköze lehet.

A tánc tanítása fejleszti a ritmusérzéklet, a térérzéklet, a testtartást és a mozgáskoordinációt, amely a mindennapi élet számos területén fontos a tanuló számára. Hozzájárul az egészség megőrzéséhez, fejleszti a társas kapcsolatok iránti érzéklet:

együttműködésre, alkalmazkodásra, a másik nem, a másik személy, a másik csoport elfogadására és megbecsülésére ösztönöz.

Az iskolai tánctanulás bekapcsolódási lehetőséget biztosít a tanuló számára a táncos kulturális életbe: a tánc- és mozgásművészet értő befogadjává, a táncos szórakozás (táncházak, táncos szórakozóhelyek) aktív részesévé formálja.

A kerettanterv nem említ konkrét táncokat, hiszen a tanmenetbe bekerülő táncok, táncstílusok kiválasztása a tanár feladata az iskola és az osztály/csoport adta lehetőségek gondos mérlegelése után. Azt az elvet azonban rögzíti, hogy a tánc tanításának elsődleges célja a táncolás, az éneklés és a játék örömeinek, közösségformáló erejének megélése, képességfejlesztő hatásainak kiaknázása. Az esetleges produkció létrehozása csak jóval ezek után következő szempont lehet. Azt az elvet is rögzíti, hogy a tanuló lehetőség szerint saját szűkebb hazájának néphagyományából kiindulva ismerkedjen a tánc és mozgás világával, fokozatosan bővítve a megismert stílusok körét.

A kerettantervben szereplő tematikai egységek nem időben követik egymást. Az órák anyaga általában több tematikai egység, amelyeket a tanár belátása szerint arányosan oszt el az adott időkeretben, vagy akár többet is alkalmaz párhuzamosan. Ezért nem történik utalás az egyes tematikai egységekhez ajánlott óraszámra. A kerettanterv anyagát heti egy – az öt mozgásos óra egyike – órára terveztük.

A tánc tanításának tárgyi feltétele a megfelelő méretű, megfelelően rugalmas padlózatú, jól szellőztethető terem, valamint a megfelelő hangminőségű és teljesítményű zene lejátszó berendezés.

„Aki nem szereti a magyar népet, leghamarább a gyermekeken át fogja megszeretni, amint e játékok varázslatos kaleidoszkópjából felé sugárzó, s pajkos hetykeségtől gyengéd ellágyulásig váltakozó száz arcát figyeli és megismeri. Ezért a nevelő nem lehet el e játékok beható ismerete nélkül. Szomorú gyermekkorra nyomait holtáig viseli, aki úgy nőtt, hogy nem volt része bennük. Annak nincs sürgősebb teendője, mint utólag megtanulni, beleélni magát, mert enélkül nem férkőzik a gyermek lelkéhez.”

/Kodály Zoltán/

A tánctanítás, mint művészetpedagógiai tevékenység széleskörűen fejleszti a tanuló *esztétikai-művészeti tudatosságát és kifejezőképességét*, nemcsak a mozgásművészet, hanem a zene- és színházművészet területén is, melyeknek így értő befogadjává, igényes közönségévé válhat.

A művészi mozgással való ismerkedés más területeken is erősíti a tanuló megnyilvánulásainak magabiztosságát.

A táncolás javítja a testtartást, az állóképességet, fejleszti a mozgáskoordinációt, stresszoldó és örömet adó tevékenység, ezzel fontos eszközzé válik a *testi és lelki egészségre nevelésnek*.

A tánc és a mozgás segíti a tanulót, hogy önmagát helyesen érzékelje, helyezze el térben és időben vagy éppen társaihoz képest, a csoportos vagy páros táncolás élménye pedig a társakhoz, a másik nemhez való viszony fejlődését szolgálja. Az improvizáció gyakorlása már kezdeti szinten is fejleszti a tanuló kifejezőkészségét, problémamegoldó képességét, növeli önbizalmát. A tánc és mozgás tanítása ezért fontos a *szociális kompetencia, az önismeret és társas kultúra fejlesztése* szempontjából.

A tánc és a hagyományos népi játékok olyan közösségi élményeket nyújtanak a tanulónak, amelyek segítik a kapcsolati rendszerekben adódó szerep megértését, a kooperáció fejlesztését, a szabályok elfogadását, ezzel szolgálják az *állampolgárságra és demokráciára nevelést*.

A helyi kis közösségek, az egyes földrajzi tájak, népcsoportok tánc- és zenei hagyományainak megismerése élményszerűen erősíti a *szülőföldhöz, hazához való kötődést*, szolgálja a *hazafias nevelést*.

A tánc tanítása ráirányítja a tanulók figyelmét az IKT-eszközökön elérhető értékes, művészi tartalmakra, erősítve ezzel a *médiatudatosságra nevelést*.

1. évfolyam

Heti óraszám: 1 óra

Éves óraszám: 36 óra

Tankönyv: Foltin Jolán – Karcagi Gyuláné

Neuwirt Annamária – Salamon Ferencné

Játék és tánc az iskolában

Játékok, játékfüzések

Motívumfüzések

Tátrai Zsuzsanna – Karácsony Molnár Erika

Jeles napok, ünnepi szokások

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Mozgásanyanyelv megalapozása	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az óvodában tanult népi játékok, a hozzájuk kapcsolódó dalok, alapvető mozdulattípusok ismerete.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A közös tánc, mozgás, a zene, a közös éneklés és játék örömeinek komplex élményén keresztül ismerkedés a tanuló szűkebb hazája vagy a Dél-dunántúli terület néptánc-, népzene- és népijáték-hagyományaival. A kis közösséghez (osztály, csoport), a nagyobb közösséghez (település, nemzetiség), illetve a nemzethez tartozás tudatának kialakítása. Alapvető táncos készségek elsajátítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>A tanár által mutatott elemi mozdulatok, motívumok társakkal együtt szimultán követése, majd önálló ismétlése. Tánc típusonként több, a tanuló életkorának megfelelően kiválasztott motívum megismerése, egyszerűbb motívumkapcsolások.</p> <p>A tanár és párja által mutatott mozdulatok, motívumok szimultán követése párjával együtt. Kísérletezés az önálló és páros improvizáció alapjaival.</p> <p>A tanult táncok, tánclépések nevének elsajátítása. Alapmotívumok, motívumcsaládok megismerése, elsajátítása.</p>		<p><i>Ének-zene:</i> népzenei anyag, népi gyermekjátékok.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> néprajzi tájegységek, a népi kultúra értékei, népszokások.</p> <p><i>Testnevelés és sport:</i> helyes testtartás, mozgáskultúra, mozgásműveltség.</p>

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Kör, sor, pár, kapu, járás, lépés (motívum), szökdelések, futás, rögtönzés (improvizáció), fogójáték
------------------------------------	--

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Ritmusérzék fejlesztése	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az óvodából ismert metrumra lépés, tapsolás, negyed és nyolcad érték érzékelése, tapsolása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A ritmusérzék fejlesztése a tánc, ének és a kísérő zene metrikai-ritmikai egységbe rendezésének érdekében.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Egyenletes járás, dobogás, tapsolás, az ütemhangsúly érzékeltetése kísérő zenére, saját énekére vagy belső lüktetésre.</p> <p>A tanár által mutatott egy-két ütem terjedelmű ritmusképletek reprodukálása társakkal vagy egyénileg. Negyed és nyolcad értékek, negyed szünetek érzékelése, reprodukálása.</p> <p>Részvétel a ritmusgyakorlatokban egész testtel.</p> <p>A tempó és a dinamika változásának érzékelése.</p>		<p><i>Ének-zene:</i></p> <p>ritmushangszerek, ritmikai többszólamúság, dallam- és ritmososztinátó, koordinációs gyakorlatok.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tempó, hangsúly, ritmus, „tá”, „ti” (negyed, nyolcad).	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A tánchoz kapcsolódó ének-zenei ismeretek	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az óvodában tanult dalok.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A zene és tánc egységének érzékeltetése, az énekhang javítása, a zenei hallás fejlesztése. Az együttes éneklés örömeinek és lelki hatásának érzékeltetése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>A tanult táncokhoz kapcsolódó zene felismerése, a táncokhoz kapcsolódó dalok éneklése, társakkal együtt a tanár vezetésével, majd nélküle, esetleg önálló éneklése.</p> <p>A tanult táncokhoz tartozó tájegység énekes-táncos gyermekjátékai dallamának és szövegének megismerése, közös reprodukálása.</p> <p>A kísérő zenét játszó hangszerek/hangszer együttesek megismerése, a hangszerek nevének és a tanult táncok nevének rögzítése. Lehetőség szerint találkozás élő zenével.</p> <p>A különböző típusú táncok kísérőzenéje tempójának érzékelése.</p>		<i>Ének-zene:</i> hallás utáni daltanulás, zenehallgatás.

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Dal, versszak, tempó, ének, énekes-gyermekjáték, játékba hívogató, csujogató.
------------------------------------	---

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Eligazodás a térben	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az óvodában gyakorolt egyszerű mozdulatok, térformák.	

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló testtudatának, testtartásának fejlesztése, az adott térhez és társaihoz való térbeli viszonyulásának érzékeltetése, tudatosítása.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
<p>Tánc közben is ügyelés a helyes testtartásra, a testmozdulatok közben változó határainak érzékelése.</p> <p>Párjához, társaihoz való térbeli viszony érzékelése, részvétel kör, sor, ív alkotásában, a távolságok érzékelése.</p> <p>Egyre biztosabb mozdulás adott irányban, forgásirány azonosítása.</p> <p>A tanult táncok és játékok által megkövetelt térformák megvalósítása tanári segítséggel vagy nélküle.</p>	<p><i>Testnevelés és sport:</i> térbeli tudatosság.</p> <p><i>Matematika:</i> Tájékozódás a térben (alapvető fogalmak ismerete).</p> <p>Tájékozódás a külső világ tárgyai szerint, a tájékozódást segítő viszonyok ismerete (pl. mellett, között, előtt, mögött).</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Testrész, irány, kör, sor, ív, kígyóvonal, csigavonal, kapu.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Népi játékok	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az óvodában tanult népi játékok.	

<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>Az életkornak megfelelően megválasztott játékok nyújtotta élményen keresztül a kooperáció, a kezdeményező- és helyzetfelismerő képesség, az egymáshoz való alkalmazkodás és a szabályok elfogadásának képessége, a térérzékelés, az ének- és beszédhang, és a ritmusérzék fejlesztése.</p>
--	---

<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>
<p>Ismerkedés társaival együtt, tanári irányítással – elsősorban a tanuló szűkebb hazájában, közösségében ismert – hagyományos játékokkal. A megismert játékok körének bővítése. Tanári irányítás, segítség mellett a játékokhoz vagy egyes szerepekhez tartozó dalok, szövegek, szabályokat megismerése, alkalmazása.</p> <p>A néphagyományból a sport jellegű, vonulós, párválasztó, fogyógyarapódó és kapuzó játékok megismerése.</p>	<p><i>Ének-zene:</i> népzenei anyag, népi gyermekjátékok énekléssel.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> mondókák, népdalok, népi játékok.</p> <p><i>Testnevelés és sport:</i> népi gyermekjátékok.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> néprajzi tájegységek, a népi kultúra értékei.</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Játék, szabály, szerep, kapuzás, csigavonal, kígyóvonal, párválasztós játék, vonulás, stb.</p>

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Hagyományismeret	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Óvodai ismeretek a naptári ünnepekről, szokásokról.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanult táncokhoz, dalokhoz, játékokhoz közvetlenül kötődő hagyományok, szokások megismerése, a dalok szövegének megértése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Képzalkotás, ismeretek kialakítása a közvetlenül a táncolás élményéhez kötődő irányított beszélgetések során a hagyományos táncalkalmak, a hagyományos közösségek táncéletének jellemzőiről.</p> <p>A tanult dalok szövegének – a tanár irányításával, az esetleges ismeretlen fogalmak tisztázása után – társakkal közös értelmezése, szókincs bővítése.</p> <p>A tanult táncokhoz, dalokhoz és játékokhoz kapcsolódóan élményszerzés az év jeles napjaival, ünnepeivel kapcsolatban.</p>		<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> népmesék, népdalok, népszokások.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> néprajzi tájegységek, a népi kultúra értékei, népszokások.</p>

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Táncalkalom, táncház, fonó, „játszó”, pár, felkérés, szüret, farsang, nagyböjt, húsvét, advent, karácsony, újév.
------------------------------------	--

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A tanult táncstílusok körének bővítése	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	A megalapozott mozgásanyanyelv	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A megismert táncok, táncstílusok körének fokozatos megismerése, bővítése a helyi/nemzetiségi hagyományokra épülő mozgásanyanyelv megismerése után az osztály/csoport képességeinek megfelelően.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Elsőként javasolt táncstílus vagy a szűkebb helyi tánc vagy a Déldunántúli ugrós (Sárköz) alapmotívumainak (csárdás, cifra, höcögő, lengető, bokázó, ridázás) megismerése. A motívumcsaládok bővítése (pl. cifrafélék, höcögőfélék stb.). Az ugrós tánc mellett a lassú és friss csárdás alapmotívumain keresztül a különböző tempók, táncolási stílusok, lehetőségek megismerése.</p> <p>A tanult táncstílusok felismerése irányítással, a táncok nevének megismerése, a kísérő zene eltérő vagy éppen azonos jellegzetességeinek fokozatos megismerése, megszokása.</p> <p>Néhány, a tanult táncokhoz kapcsolódó dal megismerése.</p>		<p><i>Ének-zene:</i> a népzenei anyag és a népi gyermekjátékok énekléssel, ritmikus mozgással.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tájegység, népcsoport/nép, ugrós tánc, lassú csárdás, friss csárdás.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Improvizációs készség fejlesztése	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Alapmotívumok ismerete, alapvető motívumfűzési elvek ismerete.	

<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>A tánc mint kifejező- és kommunikációs eszköz jelentőségének megtapasztalása már a tanulás kezdetétől. A pusztai reprodukció mellett az alkotó, kreatív mozgás örömeinek megélése. A magyar néptánc improvizatív jellegének megismerése.</p>	
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>		<p>Kapcsolódási pontok</p>
<p>Néhány motívum elsajátítása után önálló felidézésük, összekapcsolásuk. Párral vagy társakkal összhangban, együttműködve egyszerű táncfolyamatot létrehozása.</p>		<p><i>Ének-zene:</i> a zenei fantázia fejlesztése sok zenei játékkal, ritmikus és énekes szabad rögtönzésekkel.</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Rögtönzés (szabad tánc, improvizáció), lépés (motívum), pár vezetése, kapuzás, egyes csárdás, cifra höcögő, kettes csárdás</p>	

<p>A fejlesztés várt eredményei az első évfolyamos ciklus végén</p>	<p>A tanuló életkorának és képességeinek megfelelően –tanári irányítással – táncolja a tanult táncokat (pl. szűkebb hazája néptáncait és még egy-két táncstílust), ismeri és éneklő a hozzájuk kapcsolódó dalokat, felismeri az egyes tánc típusok kísérőzenéjét.</p> <p>Ismeri és alkalmazza a tanult játékok szabályait, ismeri a hozzájuk kapcsolódó dalokat, szövegeket. Érti a kísérő zene vagy ének tempóját, löktetését, amivel saját mozgását is összhangba tudja hozni.</p> <p>Képes helyes testtartással, párjához, társaihoz térben alkalmazkodva táncolni, a tanult táncok és játékok térformáit megvalósítani.</p> <p>Ismeri és érti a tanult táncok, dalok, játékok eredeti közösségi funkcióját. Értelmezni tudja a tanult dalok szövegét.</p>
--	---

	A tanuló megtapasztalja a közös mozgás, játék és éneklés örömét.
--	--

A TANTÁRGYI ÉRTÉKELÉS FORMÁI, SZEMPONTJAI:

A tanórák elsődleges céljai, követelményei:

A tanulók ismerjék meg a táncokhoz, gyermekjátékokhoz kapcsolódó kifejezéseket, mozgásformákat, egyszerűbb motívumok neveit.

Sajátítsák el a zene, ének egyenletes lüktetésére végezhető egyszerűbb mozdulatokat.

Ismerjék meg szűkebb hazájuk vagy a dunántúli ugrós alapotívumait (csárdás, cifra, lengető, höcögő...).

Tanuljanak meg felszabadultan mozogni a népzene, örömmel játszani a népi gyermekjátékokat.

Tudjanak egyenletes lüktetés megtartásával mozogni. Az elsajátított alapotívumokat egyedül vagy utánzással improvizálni.

Sajátítsanak el 10 népi gyermekjátékot, mondókát.

Tudjanak térben eligazodni; énekre, zenére egyenletes járással, kígyózó, tekeredő sorban, körben haladni.

A jelenlegi értékelési forma az 1. évfolyamon a szöveges értékelés. Ennek egyik lehetősége a mondatbankból kiválasztott egyéni értékelés:

Motívumok elsajátítása:

- könnyen, összerendezett mozgással;
- több gyakorlással, kis bizonytalansággal;
- nehezebben, koordinációs problémákkal;
- felnőtt segítségével;

Improvizálás:

- önállóan, több motívumot táncol;
- önállóan 1-2 motívumot táncol;
- segítséggel, utánzással táncol;

Érzelmi kötődés:

- Aktív, kitartó, plusz feladatokat is szívesen vállal;
- Örömmel vesz részt minden feladatban;
- Hozzáállása, motiváltsága változó;
- Passzív, nehezen motiválható;

Játék, táncos tevékenység:

- Szabályokat követi, könnyen alkalmazkodik a zenei lüktetéshez, örömmel énekel csoportban vagy/és szólóban, aktívan vesz részt minden tevékenységben;
- Végrehajtja a feladatokat, örömet leli benne, a zenei lüktetés követéséhez felnőtt segítségét igényli, örömmel énekel csoportban;
- A szabályokat nem mindig tartja be, nehezebb motiválni, a zenei lüktetés követése még gyakorlást igényel, nem szívesen énekel a társaival együtt sem;
- A kudarcot nehezen viseli, nehéz motiválni, sok segítséget igényel a feladatok végrehajtásában;

Heti óraszám: 1 óra

Éves óraszám: 36 óra

Tankönyv: Foltin Jolán – Karcagi Gyuláné

Neuwirt Annamária – Salamon Ferencné

Játék és tánc az iskolában

Játékok, játékfüzések

Motívumfüzések

Tátrai Zsuzsanna – Karácsony Molnár Erika

Jeles napok, ünnepi szokások

2. évfolyam

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Mozgásanyanyelv megalapozása	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az óvodában tanult népi játékok, a hozzájuk kapcsolódó dalok, alapvető mozdulattípusok ismerete.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A közös tánc, mozgás, a zene, a közös éneklés és játék örömeinek komplex élményén keresztül ismerkedés a tanuló szűkebb hazája néptánc-, népzene- és népijáték-hagyományaival. A kis közösséghez (osztály, csoport), a nagyobb közösséghez (település, nemzetiség), illetve a nemzethez tartozás tudatának erősítése. Alapvető táncos készségek elsajátítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>A tanár által mutatott elemi mozdulatok, motívumok társakkal együtt szimultán követése, majd önálló ismétlése. Tánc típusonként több, a tanuló életkorának megfelelően kiválasztott motívum megismerése, egyszerűbb motívumkapcsolások.</p> <p>A tanár és párja által mutatott mozdulatok, motívumok szimultán követése párjával együtt. Kísérletezés az önálló és páros improvizáció alapjaival.</p> <p>A tanult táncok nevének rögzítése.</p>		<p><i>Ének-zene:</i> népzenei anyag, népi gyermekjátékok.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> néprajzi tájegységek, a népi kultúra értékei, népszokások.</p> <p><i>Testnevelés és sport:</i> helyes testtartás, mozgáskultúra, mozgásműveltség.</p>

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Kör, sor, pár, kapu, járás, lépés (motívum), szökdelések, futás feladatokkal, rögtönzés (improvizáció), fogójáték, utánzó mozgások, ugrások, páros fogó, szarkatánc, járás – futás mondókára, éneke.
------------------------------------	--

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Ritmusérzék fejlesztése	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az óvodából ismert metrumra lépés, tapsolás, negyed és nyolcad érték érzékelése, tapsolása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A ritmusérzék fejlesztése a tánc, ének és a kísérő zene metrikai-ritmikai egységbe rendezésének érdekében.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Egyenletes járás, dobogás, tapsolás, az ütemhangsúly érzékeltetése kísérő zenére, saját énekére vagy belső lüktetésre.</p> <p>A tanár által mutatott egy-két ütem terjedelmű ritmusképletek reprodukálása társakkal vagy egyénileg. Negyed és nyolcad értékek, negyed szünetek érzékelése, reprodukálása.</p> <p>Részvétel a ritmusgyakorlatokban egész testtel.</p> <p>A tempó és a dinamika változásának követése.</p>		<p><i>Ének-zene:</i></p> <p>ritmushangszerek, ritmikai többszólamúság, dallam- és ritmosztinató, koordinációs gyakorlatok.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tempó, hangsúly, „tá”, „ti” (negyed, nyolcad), negyed szünet, kettes és négyes ütem tudatosítása, ének és lépés ti-ti-tá tapssal kísérve, félértékű szünet, kétszólamúság, tempóváltás, ritmuskánon.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A tánchoz kapcsolódó ének-zenei ismeretek	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az óvodában tanult dalok.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A zene és tánc egységének érzékeltetése, az énekhang javítása, a zenei hallás fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>A tanult táncokhoz kapcsolódó zene felismerése, a táncokhoz kapcsolódó dalok éneklése, társakkal együtt a tanár vezetésével, majd anélkül, esetleg önálló éneklése.</p> <p>A kísérő zenét játszó hangszerek/hangszeregyüttesek megismerése, a hangszerek nevének és a tanult táncok nevének rögzítése. Lehetőség szerint találkozás élő zenével.</p> <p>A különböző típusú táncok kísérőzenéje tempójának érzékelése.</p>		<p><i>Ének-zene:</i> hallás utáni daltanulás, zenehallgatás.</p>

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Dal, versszak, tempó.
------------------------------------	-----------------------

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Eligazodás a térben	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az óvodában gyakorolt egyszerű mozdulatok, térformák.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló testtudatának, testtartásának fejlesztése, az adott térhez és társaihoz való térbeli viszonyulásának érzékeltetése, tudatosítása.	

Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Tánc közben is ügyelés a helyes testtartásra, a testmozdulatok közben változó határainak érzékelése.</p> <p>Párjához, társaihoz való térbeli viszony érzékelése, részvétel kör, sor, ív alkotásában, a távolságok érzékelése.</p> <p>Egyre biztosabb mozdulás adott irányban, forgásirány azonosítása.</p> <p>A tanult táncok és játékok által megkövetelt térformák megvalósítása tanári segítséggel vagy nélküle.</p>		<p><i>Testnevelés és sport:</i> térbeli tudatosság.</p> <p><i>Matematika:</i> Tájékozódás a térben (alapvető fogalmak ismerete).</p> <p>Tájékozódás a külső világ tárgyai szerint, a tájékozódást segítő viszonyok ismerete (pl.: mellett, között, előtt, mögött).</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Testrész, irány, kör, sor, ív, kígyóvonal, csigavonal, kapu.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Népi játékok	Órakeret folyamatos

Előzetes tudás	Az óvodában tanult népi játékok.
-----------------------	----------------------------------

<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>Az életkornak megfelelően megválasztott játékok nyújtotta élményen keresztül a kooperáció, a kezdeményező- és helyzetfelismerő képesség, az egymáshoz való alkalmazkodás és a szabályok elfogadásának képessége, a térérzékelés, az ének- és beszédhang, és a ritmusérzék fejlesztése.</p>
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>
<p>Ismerkedés társaival együtt, tanári irányítással – elsősorban a tanuló szűkebb hazájában, közösségében ismert – hagyományos játékokkal. A megismert játékok körének bővítése. Tanári irányítás, segítség mellett a játékokhoz vagy egyes szerepekhez tartozó dalok, szövegek, szabályokat megismerése, alkalmazása. A néphagyományból a sport jellegű, párválasztó, fogyó-gyarapodó és kapuzó játékok megismerése.</p>	<p><i>Ének-zene:</i> népzenei anyag, népi gyermekjátékok énekléssel.</p> <p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> mondókák, népdalok, népi játékok.</p> <p><i>Testnevelés és sport:</i> népi gyermekjátékok.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> néprajzi tájegységek, a népi kultúra értékei.</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Játék, szabály, szerep.</p>

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Hagyományismeret	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Óvodai ismeretek a naptári ünnepekről, szokásokról.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanult táncokhoz, dalokhoz, játékokhoz közvetlenül kötődő hagyományok, szokások megismerése, a dalok szövegének megértése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Képzőművészet a közvetlenül a táncolás élményéhez kötődő irányított beszélgetések során a hagyományos táncalkalmak, a hagyományos közösségek táncéletének jellemzőiről.</p> <p>A tanult dalok szövegének – a tanár irányításával, az esetleges ismeretlen fogalmak tisztázása után – társakkal közös értelmezése.</p> <p>A tanult táncokhoz, dalokhoz és játékokhoz kapcsolódóan élményszerzés az év jeles napjaival, ünnepeivel kapcsolatban.</p>		<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> népmesék, népdalok, népszokások.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> néprajzi tájegységek, a népi kultúra értékei, népszokások.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Táncalkalom, táncház, fonó, „játészó”, pár, felkérés, szüret, farsang, nagybőjt, húsvét, advent, karácsony, újév.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A tanult táncstílusok körének bővítése	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	A megalapozott mozgásanyanyelv	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A megismert táncok, táncstílusok körének fokozatos bővítése a helyi/nemzetiségi hagyományokra épülő mozgásanyanyelv megismerése után az osztály/csoport képességeinek megfelelően.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Az elsőként tanult helyi/nemzetiségi táncstílus mellé az osztály/csoport képességeit mérlegelve egy következő felvétele, fokozatos kitekintéssel.</p> <p>A tanult táncstílusok felismerése irányítással, a táncok nevének megismerése, a kísérő zene eltérő vagy éppen azonos jellegzetességeinek fokozatos megismerése, megszokása.</p> <p>Számos, a tanult táncokhoz kapcsolódó dal megismerése.</p>		<p><i>Ének-zene:</i> a népzenei anyag és a népi gyermekjátékok énekléssel, ritmikus mozgással.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tájegység, népcsoport/nép.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Improvizációs készség fejlesztése	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Alapmotívumok ismerete, alapvető motívumfűzési elvek ismerete.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tánc mint kifejező- és kommunikációs eszköz jelentőségének megtapasztalása már a tanulás kezdetétől. A pusztai reprodukció mellett az alkotó, kreatív mozgás örömeinek megélése. A magyar néptánc improvizatív jellegének tudatosítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok

<p>Néhány motívum elsajátítása után önálló felidézésük, összekapcsolásuk.</p> <p>Párral vagy társakkal összhangban, együttműködve egyszerű táncfolyamatot létrehozása.</p>	<p><i>Ének-zene:</i> a zenei fantázia fejlesztése sok zenei játékkal, ritmikus és énekes szabad rögtönzésekkel.</p>
--	---

<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Rögtönzés (szabad tánc, improvizáció), lépés (motívum), pár vezetése kapuzás, egyes csárdás, csárdás - höcögő, kettes csárdás, rida, cifra, páros ugrós.</p>
---	---

<p>A fejlesztés várt eredményei az első évfolyamos ciklus végén</p>	<p>A tanuló életkorának és képességeinek megfelelően –tanári irányítással – táncolja a tanult táncokat (pl. szűkebb hazája néptáncait és még egy-két táncstílust), ismeri és éneklő a hozzájuk kapcsolódó dalokat, felismeri az egyes tánc típusok kísérőzenéjét.</p> <p>Ismeri és alkalmazza a tanult játékok szabályait, ismeri a hozzájuk kapcsolódó dalokat, szövegeket. Érti a kísérő zene vagy ének tempóját, lüktetését, amivel saját mozgását is összhangba tudja hozni.</p> <p>Képes helyes testtartással, párjához, társaihoz térben alkalmazkodva táncolni, a tanult táncok és játékok térformáit megvalósítani.</p> <p>Ismeri és érti a tanult táncok, dalok, játékok eredeti közösségi funkcióját. Értelmezni tudja a tanult dalok szövegét.</p> <p>A tanuló megtapasztalja a közös mozgás, játék és éneklés örömét.</p> <p>Aktívan és örömmel vesz részt a foglalkozásokon. Örömet jelent számára a különféle mozgásos tevékenység, a közös éneklés, játék.</p>
--	---

A TANTÁRGYI ÉRTÉKELÉS FORMÁI, SZEMPONTJAI:

A tanórák elsődleges céljai, követelményei:

A tanulók ismerjék meg a táncokhoz, gyermekjátékokhoz kapcsolódó kifejezéseket, mozgásformákat, egyszerűbb motívumok neveit.

Sajátítsák el a zene, ének egyenletes lüktetésére végezhető egyszerűbb mozdulatokat.

Ismerjék meg szűkebb hazájuk alapmotívumait (csárdás, cifra, lengető, höcögő...).

Tanuljanak meg felszabadultan mozogni a népzeneire, örömmel játszani a népi gyermekjátékokat.

Tudjanak egyenletes lüktetés megtartásával mozogni. Az elsajátított alapmotívumokat egyedül vagy utánnézéssel improvizálni.

Sajátítsanak el 10 népi gyermekjátékot, mondókát.

Tudjanak térben eligazodni; énekre, zenére egyenletes járással, kígyózó, tekeredő sorban, körben haladni.

A jelenlegi értékelési forma az 2. évfolyamon az első félévben még a szöveges értékelés. Ennek egyik lehetősége a mondatbankból kiválasztott egyéni értékelés:

Motívumok elsajátítása:

- könnyen, összerendezett mozgással;
- több gyakorlással, kis bizonytalansággal;
- nehezebben, koordinációs problémákkal;
- felnőtt segítségével;

Improvizálás:

- önállóan, több motívumot táncol;
- önállóan 1-2 motívumot táncol;
- segítséggel, utánnézéssel táncol;

Érzelmi kötődés:

- Aktív, kitartó, plusz feladatokat is szívesen vállal;
- Örömmel vesz részt minden feladatban;
- Hozzáállása, motiváltsága változó;
- Passzív, nehezen motiválható;

Játék, táncos tevékenység:

- Szabályokat követi, könnyen alkalmazkodik a zenei lüktetéshez, örömmel énekel csoportban vagy/és szólóban, aktívan vesz részt minden tevékenységben;
- Végrehajtja a feladatokat, örömet leli benne, a zenei lüktetés követéséhez felnőtt segítségét igényli, örömmel énekel csoportban;
- A szabályokat nem mindig tartja be, nehezebb motiválni, a zenei lüktetés követése még gyakorlást igényel, nem szívesen énekel a társaival együtt sem;
- A kudarcot nehezen viseli, nehéz motiválni, sok segítséget igényel a feladatok végrehajtásában;

A második évfolyam tanév végétől érdemjeggyel értékeljük a tanulók munkáját, melyek során a fenti szempontokat vesszük figyelembe.

Heti óraszám: 1 óra

Éves óraszám: 36 óra

Tankönyv: Foltin Jolán – Karcagi Gyuláné

Neuwirt Annamária – Salamon Ferencné

Játék és tánc az iskolában

Játékok, játékfüzések

Motívumfüzések

Tátrai Zsuzsanna – Karácsony Molnár Erika

Jeles napok, ünnepi szokások

3. évfolyam

A tantárgy szerepe a fejlesztési területekben, a nevelési célok elérésében és a kulcskompetenciák fejlesztésében nem tér el az 1–2. évfolyamtól. A tanuló szempontjából azonban lényeges része a fejlődésnek a spontán utánpótlás, a tanár követésén alapuló mozgás önállóbbá és tudatosabbá érése.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A tanult táncstílusok körének bővítése	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az 1–2. évfolyamon tanult táncok ismerete.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A megismert táncok, táncstílusok körének fokozatos bővítése az osztály/csoport képességeinek megfelelően.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Egyre jobb elmélyülés a tanult stílusok és tánc típusok jellegzetességeiben, a tanár döntése szerint ismerkedés újabb stílusokkal.</p> <p>A tanult táncstílusok megkülönböztetése, a táncok nevének ismerete, a kísérőzene eltérő vagy éppen azonos jellegzetességeinek felismerése.</p> <p>A magyar néptánc-hagyomány alapvető tánc típusainak ismerete.</p> <p>A táncokhoz kapcsolódó ismert dalok számának bővülése.</p>		<p><i>Ének-zene:</i> népzenei anyag és népi gyermekjátékok énekléssel, ritmikus mozgással.</p> <p><i>Testnevelés és sport:</i> helyes testtartás, mozgáskultúra, mozgásműveltség.</p>

Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tánc típus, tájegység, népcsoport/nép.
--------------------------------	--

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Ritmusérzék fejlesztése	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az 1–2. évfolyam ritmusgyakorlatai.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A ritmusérzék fejlesztése a tánc, ének és a kísérőzene metrikai-ritmikai egységbe rendezésének érdekében.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Egyenletes járás, dobogás, tapsolás, az ütemhangsúly érzékeltetése kísérőzenére, a tanuló saját énekére vagy belső ritmusra.</p> <p>A tanár által mutatott hosszabb, 4-8 ütem terjedelmű ritmusképletek társakkal együtt történő, vagy egyéni reprodukálása. Negyed, nyolcad és tizenhatod érték, nyújtott és éles ritmusok, szinkópa, negyed és nyolcad szünetek érzékelése, reprodukálása.</p> <p>Részvétel a ritmusgyakorlatokban egész testtel, a különböző testrészek ritmusában egyszerű párhuzamosságok kivitelezése.</p> <p>A tempó és a dinamika változásának követése vagy a tempó és a dinamika változtatása.</p>		<p><i>Ének-zene:</i></p> <p>ritmushangszerek, ritmikai többszólamúság, dallam- és ritmusosztinátó, koordinációs gyakorlatok.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tempó, ütemmutató (metrum), hangsúly, „tá”, „ti”, „tiri” (negyed, nyolcad, tizenhatod), szinkópa, szünet, motívumtaps gyakorlatok, 4/4 ütem tudatosítása, 4/4 –ben előre és hátrabújás, kontrás taps.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A tánchoz kapcsolódó ének-zenei ismeretek	Órakeret folyamatos
--	--	----------------------------

Előzetes tudás	Az 1–2. évfolyamon szerzett zenei ismeretek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A zene és tánc egységének érzékeltetése, az énekhang javítása, a zenei hallás fejlesztése. Az IKT-eszközök médiatudatos használatának fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>A tanult táncokhoz kapcsolódó zene felismerése, a kísérő zenében a táncokhoz kapcsolódó dalok felismerése, és éneklése társakkal együtt, vagy önállóan.</p> <p>A kísérő zenét játszó hangszerek/hangszeregyüttesek ismerete (pl. a népi vonós hangszeregyüttes tagjai funkcióinak ismerete és értése). Jellegzetes hangszerek megismerése.</p> <p>Lehetőség szerint találkozás élő zenével.</p> <p>Az IKT-eszközök használatával is tapasztalatszerzés a táncokhoz kapcsolódó zenéről.</p> <p>A különböző típusú táncok kísérőzenéje zenei jellegzetességeinek érzékelése (tempó, metrum).</p>		<p><i>Ének-zene:</i> hallás utáni daltanulás, zenehallgatás.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Dal, versszak, tempó, IKT-eszköz.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Eligazodás a térben	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az 1–2. évfolyam térgyakorlatai	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló testtudatának, testtartásának fejlesztése, az adott térhez és társaihoz való térbeli viszonyulásának érzékeltetése, tudatosítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok

<p>Tánc közben is ügyelés a helyes testtartásra, a test mozdulatai közben változó határainak érzékelése.</p> <p>Párjához, társaihoz való térbeli viszony érzékelése, részvétel kör, sor, ív alkotásában, a távolságok érzékelése.</p> <p>Adott irányban mozdulás, forgásirány azonosítása.</p> <p>A tanult táncok és játékok által megkövetelt térformák megvalósítása.</p>	<p><i>Testnevelés és sport:</i> térbeli tudatosság.</p> <p><i>Matematika:</i> Tájékozódás a térben (alapvető fogalmak ismerete).</p> <p>Tájékozódás a külső világ tárgyai szerint, a tájékozódást segítő viszonyok ismerete (pl.: mellett, között, előtt, mögött).</p> <p>Tájékozódás a tanuló saját mozgó, forgó testének aktuális helyzetéhez képest (pl. a bal, jobb).</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Testrész, irány, kör, sor, ív, kígyóvonal, csigavonal, kapu.</p>

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>Népi játékok</p>	<p>Órakeret folyamatos</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Az 1–2. évfolyamon tanult népi játékok.</p>	
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési</p>	<p>Az életkornak megfelelően megválasztott játékok nyújtotta élményen keresztül a kooperáció, a kezdeményező- és helyzetfelismerő képesség,</p>	

céljai	az egymáshoz való alkalmazkodás és a szabályok elfogadásának képessége, a térérzékelés, az ének- és beszédhang, és a ritmusérzék fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok	
<p>Az ismert játékok körének bővítése. Társakkal az önálló játék, a szerepek, dalok, mozdulatok ismerete a szabályok elfogadása és alkalmazása által.</p> <p>A néphagyományból további sport jellegű, párválasztó, fogyó-gyarapodó és kapuzó játékok megismerése.</p> <p>A hagyományos népi játékok és a ma ismert sportágak, valamint a drámajátékok összefüggéseinek, szerves kapcsolatának felismerése.</p>	<p><i>Ének-zene:</i> a népzenei anyag, népi gyermekjátékok énekléssel.</p> <p><i>Testnevelés és sport:</i> népi gyermekjátékok.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Játék, szabály, szerep.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Hagyományismeret	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az 1–2. évfolyamon megszerzett ismeretek.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanult táncokhoz, dalokhoz, játékokhoz közvetlenül kötődő hagyományok, szokások megismerése, a dalok szövegének megértése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok	
Közvetlenül a táncolás élményéhez kötődő irányított beszélgetések során képalkotás a hagyományos táncalkalmak, a hagyományos közösségek táncéletének jellemzőiről.	<i>Magyar nyelv és irodalom:</i> népmesék, népdalok,	

<p>A tanult dalok szövegének – az esetleges ismeretlen fogalmak tisztázása után – társakkal közös értelmezése.</p> <p>Találkozás a tanult táncokhoz kapcsolódó viselet jellegzetességeivel, lehetőleg közvetlen tapasztalat alapján.</p> <p>A tanult táncokhoz, dalokhoz és játékokhoz kapcsolódóan élményszerzés az év jeles napjaival, ünnepeivel kapcsolatban.</p> <p>A legfontosabb naptári ünnepek megnevezése. Néhány, az ünnepekhez kapcsolódó népszokás megismerése.</p> <p>Közvetlen vagy közvetett tapasztalatok szerzése a tanuló szűkebb hazájának hagyományairól (múzeum, kiállítás meglátogatása, IKT-eszközök használata).</p>	<p>népszokások.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> a népi tárgykultúra legjellemzőbb példái.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> néprajzi tájegységek, a népi kultúra értékei, népszokások.</p> <p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> ünnepek.</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Táncalkalom, táncház, fonó, „játészó”, pár, felkérés, farsang, nagyböjt, húsvét, advent, karácsony, újév, viselet.</p>

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>Improvizációs készség fejlesztése</p>	<p>Órakeret folyamatos</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Az 1–2. évfolyam improvizációs gyakorlatai.</p>	
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>A tánc mint kifejező- és kommunikációs eszköz jelentőségének megtapasztalása már a tanulás kezdeteitől. A pusztai reprodukció mellett az alkotó, kreatív mozgás örömeinek megélése. A táncok improvizatív vagy kötött jellegének tudatosítása (pl. a magyar néptánc).</p>	
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>	
<p>Párral vagy társakkal összhangban, együttműködve táncfolyamatok</p>	<p><i>Ének-zene:</i> zenei</p>	

<p>létrehozása.</p> <p>A motívumismeret bővülése és az adott tánc struktúrájának egyre mélyebb megértése révén az improvizatív készség fokozatos fejlődése.</p> <p>Az eltérő tánc típusok, táncstílusok motívumkészletének és struktúrájának egyre biztosabb elkülönítése.</p> <p>A tánc (pl. a magyar néptánc) alapvetően improvizatív jellegének tudatosítása.</p>	<p>játékok, ritmikus és énekes szabad rögtönzések.</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Rögtönzés (szabad tánc, improvizáció), lépés (motívum), pár vezetése, tájegység, népcsoport/nép (ugrós, kanásztánc, Mezőföldi leánytánc, Rábaközi dus)</p>

<p>A fejlesztés várt eredményei a harmadik évfolyamos ciklus végén</p>	<p>A tanuló ismer és korának megfelelően társaival/párjával táncol többféle táncstílust, azokon belül többféle tánc típust, magabiztosan érzi a kísérőzene vagy ének tempóját, lüktetését, amivel saját mozgását is összhangba tudja hozni. Érzékeli és követi a tempóváltozásokat, képes egyenletes mozgásra.</p> <p>Felismeri a táncot kísérő zenében a tanult dalokat, képes azokat zenével énekelni mozgás közben is. Tisztában van a táncot kísérő hangszeres együttes tagjainak funkcióival, ismeri a hangszereket. Tisztában van azzal, hogy az IKT-eszközök által hozzáférhetőek a tanult táncokhoz kapcsolódó zenei és mozgókép anyagok.</p> <p>Képes helyes testtartással, párjához, társaihoz térben alkalmazkodva táncolni, az irányokra vonatkozó utasításokat végrehajtani, a tanult táncok és játékok térformáit megvalósítani.</p> <p>Ismeri és önállóan alkalmazza a tanult játékok szabályait, ismeri a hozzájuk tartozó dalokat és szövegeket. Képes behelyezkedni a játék adta szerepekbe, társait partnerként, sportszerűen kezeli, át tudja élni a közös játék örömét.</p>
---	--

	<p>Ismeri és érti a tanult táncok, dalok, játékok eredeti közösségi funkcióját. Élményt szerez az eredeti funkció újraértelmezéséről (pl. táncház, <i>revival</i>). Értelmezni tudja a tanult dalok szövegét.</p> <p>Életkorának és képességeinek megfelelően párjával vagy társaival együttműködve improvizálja a tanult táncokat.</p> <p>A tanuló megtapasztalja a közös mozgás, játék és éneklés örömét.</p>
--	---

Heti óraszám: 1 óra

Éves óraszám: 36 óra

Tankönyv: Foltin Jolán – Karcagi Gyuláné

Neuwirt Annamária – Salamon Ferencné

Játék és tánc az iskolában

Játékok, játékfüzések

Motívumfüzések

Tátrai Zsuzsanna – Karácsony Molnár Erika

Jeles napok, ünnepi szokások

4. évfolyam

A tantárgy szerepe a fejlesztési területekben, a nevelési célok elérésében és a kulcskompetenciák fejlesztésében nem tér el az 1-2. évfolyamtól. A tanuló szempontjából azonban lényeges része a fejlődésnek a spontán utánzás, a tanár követésén alapuló mozgás önállóbbá és tudatosabbá érése.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	A tanult táncstílusok körének bővítése	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az 1-2. évfolyamon tanult táncok ismerete.	

A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A megismert táncok, táncstílusok körének fokozatos bővítése az osztály/csoport képességeinek megfelelően.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Egyre jobb elmélyülés a tanult stílusok és tánc típusok jellegzetességeiben, a tanár döntése szerint ismerkedés újabb stílusokkal.</p> <p>A tanult táncstílusok megkülönböztetése, a táncok nevének ismerete, a kísérőzene eltérő vagy éppen azonos jellegzetességeinek felismerése.</p> <p>A magyar néptánc-hagyomány alapvető tánc típusainak ismerete.</p> <p>A táncokhoz kapcsolódó ismert dalok számának bővülése.</p>		<p><i>Ének-zene:</i> népzenei anyag és népi gyermekjátékok énekléssel, ritmikus mozgással.</p> <p><i>Testnevelés és sport:</i> helyes testtartás, mozgáskultúra, mozgásműveltség.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Tánc típus, tájegység, népcsoport/nép.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Ritmusérzék fejlesztése	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az 1–2. évfolyam ritmusgyakorlatai.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A ritmusérzék fejlesztése a tánc, ének és a kísérőzene metrikai-ritmikai egységbe rendezésének érdekében.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
Egyenletes járás, dobogás, tapsolás, az ütemhangsúly érzékeltetése		<i>Ének-zene:</i>

<p>kísérőzenére, a tanuló saját énekére vagy belső ritmusra.</p> <p>A tanár által mutatott hosszabb, 4-8 ütem terjedelmű ritmusképletek társakkal együtt történő, vagy egyéni reprodukálása. Negyed, nyolcad és tizenhatod érték, nyújtott és éles ritmusok, szinkópa, negyed és nyolcad szünetek érzékelése, reprodukálása.</p> <p>Részvétel a ritmusgyakorlatokban egész testtel, a különböző testrészek ritmusában egyszerű párhuzamosságok kivitelezése.</p> <p>A tempó és a dinamika változásának követése vagy a tempó és a dinamika változtatása.</p>	<p>ritmushangszerek, ritmikai többszólamúság, dallam- és ritmusosztinató, koordinációs gyakorlatok.</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Tempó, ütemmutató (metrum), hangsúly, „tá”, „ti”, „tiri” (negyed, nyolcad, tizenhatod), szinkópa, szünet, motívumtaps gyakorlatok, 4/4 ütem tudatosítása, 4/4 –ben előre és hátrabújás, kontrás taps, félértékű mozgásszünet, hármas ütem fogalma, egész értékű hang és szünete a mozgásban, láncritmus, staféta, visszhang.</p>

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>A tánchoz kapcsolódó ének-zenei ismeretek</p>	<p>Órakeret folyamatos</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Az 1–2. évfolyamon szerzett zenei ismeretek.</p>	
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>A zene és tánc egységének érzékeltetése, az énekhang javítása, a zenei hallás fejlesztése. Az IKT-eszközök médiatudatos használatának fejlesztése.</p>	
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>		<p>Kapcsolódási pontok</p>
<p>A tanult táncokhoz kapcsolódó zene felismerése, a kísérő zenében a táncokhoz kapcsolódó dalok felismerése, és éneklése társakkal együtt, vagy önállóan.</p> <p>A kísérő zenét játszó hangszerek/hangszeregyüttesek ismerete (pl. a népi vonós hangszeregyüttes tagjai funkcióinak ismerete és értése). Jellegzetes hangszerek megismerése.</p>		<p><i>Ének-zene:</i> hallás utáni daltanulás, zenehallgatás.</p>

<p>Lehetőség szerint találkozás élő zenével.</p> <p>Az IKT-eszközök használatával is tapasztalatszerzés a táncokhoz kapcsolódó zenéről.</p> <p>A különböző típusú táncok kísérőzenéje zenei jellegzetességeinek érzékelése (tempó, metrum).</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Dal, versszak, tempó, IKT-eszköz.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Eligazodás a térben	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az 1–2. évfolyam térgyakorlatai	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A tanuló testtudatának, testtartásának fejlesztése, az adott térhez és társaihoz való térbeli viszonyulásának érzékeltetése, tudatosítása.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények		Kapcsolódási pontok
<p>Tánc közben is ügyelés a helyes testtartásra, a test mozdulatai közben változó határainak érzékelése.</p> <p>Párjához, társaihoz való térbeli viszony érzékelése, részvétel kör, sor, ív alkotásában, a távolságok érzékelése.</p> <p>Adott irányban mozdulás, forgásirány azonosítása.</p> <p>A tanult táncok és játékok által megkövetelt térformák megvalósítása.</p>		<p><i>Testnevelés és sport:</i> térbeli tudatosság.</p> <p><i>Matematika:</i> Tájékozódás a térben (alapvető fogalmak ismerete).</p> <p>Tájékozódás a külső világ tárgyai szerint, a tájékozódást segítő viszonyok ismerete</p>

	(pl.: mellett, között, előtt, mögött). Tájékozódás a tanuló saját mozgó, forgó testének aktuális helyzetéhez képest (pl. a bal, jobb).
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Testrész, irány, kör, sor, ív, kígyóvonal, csigavonal, kapu.

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	Népi játékok	Órakeret folyamatos
Előzetes tudás	Az 1–2. évfolyamon tanult népi játékok.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Az életkornak megfelelően megválasztott játékok nyújtotta élményen keresztül a kooperáció, a kezdeményező- és helyzetfelismerő képesség, az egymáshoz való alkalmazkodás és a szabályok elfogadásának képessége, a térérzékelés, az ének- és beszédhang, és a ritmusérzék fejlesztése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok	

<p>Az ismert játékok körének bővítése. Társakkal az önálló játék, a szerepek, dalok, mozdulatok ismerete a szabályok elfogadása és alkalmazása által.</p> <p>A néphagyományból további sport jellegű, párválasztó, fogyó-gyarapodó és kapuzó játékok megismerése.</p> <p>A hagyományos népi játékok és a ma ismert sportágak, valamint a drámajátékok összefüggéseinek, szerves kapcsolatának felismerése.</p>	<p><i>Ének-zene:</i> a népzenei anyag, népi gyermekjátékok énekléssel.</p> <p><i>Testnevelés és sport:</i> népi gyermekjátékok.</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Játék, szabály, szerep.</p>

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>Hagyományismeret</p>	<p>Órakeret folyamatos</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Az 1–2. évfolyamon megszerzett ismeretek.</p>	
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>A tanult táncokhoz, dalokhoz, játékokhoz közvetlenül kötődő hagyományok, szokások megismerése, a dalok szövegének megértése.</p>	
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>		<p>Kapcsolódási pontok</p>
<p>Közvetlenül a táncolás élményéhez kötődő irányított beszélgetések során képalkotás a hagyományos táncalkalmak, a hagyományos közösségek táncéletének jellemzőiről.</p> <p>A tanult dalok szövegének – az esetleges ismeretlen fogalmak tisztázása után – társakkal közös értelmezése.</p> <p>Találkozás a tanult táncokhoz kapcsolódó viselet jellegzetességeivel, lehetőleg közvetlen tapasztalat alapján.</p>		<p><i>Magyar nyelv és irodalom:</i> népmesék, népdalok, népszokások.</p> <p><i>Vizuális kultúra:</i> a népi tárgykultúra</p>

<p>A tanult táncokhoz, dalokhoz és játékokhoz kapcsolódóan élményszerzés az év jeles napjaival, ünnepeivel kapcsolatban.</p> <p>A legfontosabb naptári ünnepek megnevezése. Néhány, az ünnepekhez kapcsolódó népszokás megismerése.</p> <p>Közvetlen vagy közvetett tapasztalatok szerzése a tanuló szűkebb hazájának hagyományairól (múzeum, kiállítás meglátogatása, IKT-eszközök használata).</p>	<p>legjellemzőbb példái.</p> <p><i>Környezetismeret:</i> néprajzi tájegységek, a népi kultúra értékei, népszokások.</p> <p><i>Technika, életvitel és gyakorlat:</i> ünnepek.</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Táncalkalom, táncház, fonó, „játészó”, pár, felkérés, farsang, nagyböjt, húsvét, advent, karácsony, újév, viselet.</p>

<p>Tematikai egység/ Fejlesztési cél</p>	<p>Improvizációs készség fejlesztése</p>	<p>Órakeret folyamatos</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Az 1–2. évfolyam improvizációs gyakorlatai.</p>	
<p>A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>A tánc mint kifejező- és kommunikációs eszköz jelentőségének megtapasztalása már a tanulás kezdetétől. A pusztá reprodukció mellett az alkotó, kreatív mozgás örömeinek megélése. A táncok improvizatív vagy kötött jellegének tudatosítása (pl. a magyar néptánc).</p>	
<p>Ismeretek/fejlesztési követelmények</p>		<p>Kapcsolódási pontok</p>
<p>Párral vagy társakkal összhangban, együttműködve táncfolyamatok létrehozása.</p> <p>A motívumismeret bővülése és az adott tánc struktúrájának egyre mélyebb megértése révén az improvizatív készség fokozatos</p>		<p><i>Ének-zene:</i> zenei játékok, ritmusos és énekes szabad rögtönzések.</p>

<p>fejlődése.</p> <p>Az eltérő tánc típusok, táncstílusok motívumkészletének és struktúrájának egyre biztosabb elkülönítése.</p> <p>A tánc (pl. a magyar néptánc) alapvetően improvizatív jellegének tudatosítása.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Rögtönzés (szabad tánc, improvizáció), lépés (motívum), pár vezetése, tájegység, népcsoport/nép (ugrós, kanásztánc, Mezőföldi leánytánc, Rábaközi dús, Somogyi karikázó, Rábaközi verbunk, Dél – Alföldi ugrós, Dél – Alföldi csárdás)</p>

<p>A fejlesztés várt eredményei a negyedik évfolyamos ciklus végén</p>	<p>A tanuló ismer és korának megfelelően társaival/párjával táncol többféle táncstílust, azokon belül többféle tánc típust, magabiztosan érzi a kísérőzene vagy ének tempóját, lüktetését, amivel saját mozgását is összhangba tudja hozni. Érzékeli és követi a tempóváltozásokat, képes egyenletes mozgásra.</p> <p>Felismeri a táncot kísérő zenében a tanult dalokat, képes azokat zenével énekelni mozgás közben is. Tisztában van a táncot kísérő hangszeres együttes tagjainak funkcióival, ismeri a hangszereket. Tisztában van azzal, hogy az IKT-eszközök által hozzáférhető a tanult táncokhoz kapcsolódó zenei és mozgókép anyagok.</p> <p>Képes helyes testtartással, párjához, társaihoz térben alkalmazkodva táncolni, az irányokra vonatkozó utasításokat végrehajtani, a tanult táncok és játékok térformáit megvalósítani.</p> <p>Ismeri és önállóan alkalmazza a tanult játékok szabályait, ismeri a hozzájuk tartozó dalokat és szövegeket. Képes behelyezkedni a játék adta szerepekbe, társait partnerként, sportszerűen kezeli, át tudja élni a közös játék örömét.</p> <p>Ismeri és érti a tanult táncok, dalok, játékok eredeti közösségi funkcióját. Élményt szerez az eredeti funkció újraértelmezéséről (pl. táncház).</p>
---	--

	<p>Értelmezni tudja a tanult dalok szövegét.</p> <p>Életkorának és képességeinek megfelelően párjával vagy társaival együttműködve improvizálja a tanult táncokat.</p> <p>A tanuló megtapasztalja a közös mozgás, játék és éneklés örömét.</p>
--	--